

Nawodnienie organizmu

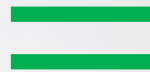
Bilans wodny

Organizm człowieka składa się w 60-70% z wody.

Przeciętny dobowy bilans wodny człowieka

Przyjmowanie wody (2,4 L)

1. Płyny
2. Pokarm stały
3. Woda metaboliczna

Wydalenie wody (2,4L)

1. Mocz
2. Oddychanie
3. Pot
4. Kał

Bilans wodny

Podczas wysiłku z reguły tracimy więcej wody niż jesteśmy w stanie przyjąć.

Bilans wodny podczas wysiłku

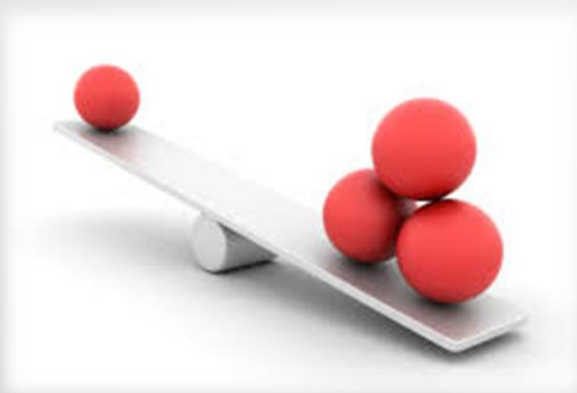
Przyjmowanie wody

1. Płyny
2. Pokarm stały
3. Woda metaboliczna

Wydalenie wody

1. Mocz
2. Oddychanie ↑
3. Pot ↑↑
4. Kał

Czy jestem odwodniony?

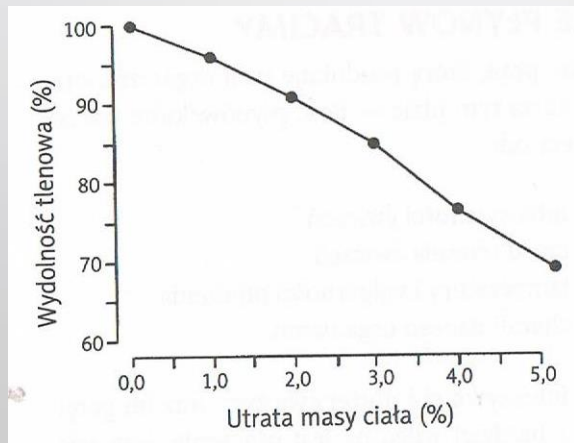
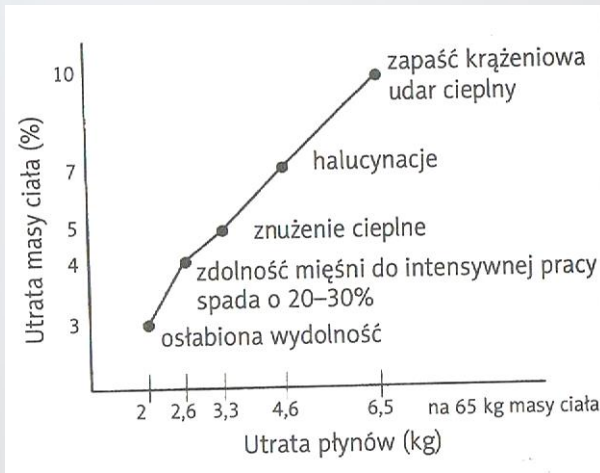
Ilość utraconych płynów z potem można oszacować ważąc się przed i po wysiłku – każdy kilogram utraconej masy ciała odpowiada litrowi utraconych płynów.

Stopień nawodnienia organizmu można także ocenić na podstawie koloru oddawanego moczu.

Oddawanie mniejszych ilości ciemniejszego moczu wskazuje na odwodnienie!

Jak odwodnienie wpływa na wydolność organizmu?

- Spadek >2% wagi ciała – spadek wydolności tlenowej o 10-20%.
- Spadek 4% wagi ciała – nudności, wymioty, biegunka.
- Spadek 5% wagi ciała – spadek wydolności tlenowej o 30%.
- Spadek 8% wagi ciała – zawroty głowy, trudności w oddychaniu, dezorientacja, osłabienie.

Im jesteś bardziej odwodniony tym mniej się pocisz!

Średnio w godzinę traci się około 1 litra płynów, a przy bardzo intensywnych ćwiczeniach nawet 2 litry.

Jak uchronić się przed odwodnieniem?

Przed ćwiczeniami – kontrola koloru i ilości moczu

Mocz jasnożółty, słomkowy

Nie trzeba pić przed ćwiczeniami –
jesteś dobrze nawodniony

Mocz ciemny w mniejszej ilości

Wypij 500 ml płynu 4 godziny przed ćwiczeniami.
Jeżeli po 2 godzinach mocz nadal jest ciemny,
wypij więcej ale tak żeby nie przybrać na wadze.

Jak uchronić się przed odwodnieniem?

Podczas ćwiczeń obowiązuje zasada

**„Pij, kiedy poczujesz
pragnienie”**

Nie powinno się przyjmować płynów zgodnie z dawną zasadą „pij zanim poczujesz pragnienie” i zmuszać się do wypijania płynów.

Maksymalnie 800ml na godzinę!

Co wybrać do picia?

Ćwiczenia o niskiej lub umiarkowanej intensywności trwające do godziny.

WODA

Co wybrać do picia?

*Ćwiczenia o dużej intensywności
trwające ponad godzinę.*

**NAPÓJ
IZOTONICZNY**

Czy trzeba uzupełniać płyny po ćwiczeniach?

Po ćwiczeniach powinno się wypić
1,2-1,5x więcej płynów niż się
utraciło podczas ćwiczeń.

Powinno się pić powoli, w małych
ilościach i nie zmuszać się do picia.

*Napoje izotoniczne mogą być lepsze
niż woda u osób, które utraciły dużo
płynów lub muszą się szybciej zregenerować.*

Typy napojów

Napój

Hipotoniczny

Izotoniczny

Hipertoniczny

Napój izotoniczny

Zawiera **4-8g** węglowodanów na **100 mL**.

Zawiera elektrolity w ilości podobnej do płynów ustrojowych człowieka.

Wchłania się **szybciej** niż woda.

Przepis na domowy napój izotoniczny:

- 500 mL wody mineralnej
- Sok z połowy cytryny
- 2 płaskie łyżki miodu (ok. 30g)
- Szczypta soli

Nie ma sensu picie „napojów izotonicznych zero kalorii”!

Dziękuję za uwagę

Piśmiennictwo:

1. *Żywnie w sporcie kompletny przewodnik*
Anita Bean
ZYSK i S-KA Wydawnictwo 2014; ISBN: 978-83-7785-311-5.
2. *Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego wydanie II*
Pod redakcją prof. dr hab. n. med. Jana Górskiego
Wydawnictwo lekarskie PZWL 2008; ISBN: 978-83-200-3753-1.
3. *Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej wydanie III*
Pod redakcją prof. dr hab. med. Władysława Z. Traczyka i prof. dr hab. med. Andrzeja Trzebskiego
Wydawnictwo lekarskie PZWL 2009; ISBN: 978-83-200-4102-6.